ISBN: 966-02-2074-X
DOI: 10.5281/zenodo.19715372

САВЧУ́К Варфоломій Степанович (17. 09. 1945, с. Біла Калитва Ростовської обл., РФ) — радіофізик, історик науки, техніки, освіти. Кандидат біологічних (1974), доктор історичних (1996) наук, професор (2001). Дійсний член НТШ (2017). Закінчив Дніпропетровський університет (нині Дніпро, 1969). Працював у Дніпропетровському НДІ автоматизації чорної металургії (1969—70); Інституті фізіології АН УРСР (1970—75); від 1975 — у Дніпровському університеті: директор видавництва (1993—99), професор кафедр фізики (від 1996), теоретичної фізики (від 2011), всесвітньої історії (від 2025). Наукові дослідження: фізика та біофізика, історія фізико-математичних і фізико-технічних наук, діяльність громадсько-наукових об’єднань, розвиток вищої (університетської) освіти й науки, формування концептуальних наукових ідей, природознавчих досліджень, роль німців та поляків в історії України, біографістика. Автор навчальних посібників «Нариси з історії фізичних досліджень на Дніпропетровщині» (1997), «Фізичний практикум: електрика і магнетизм» (2001), співавтор підручника «Менеджмент и организационное развитие высшей школы» (2012; усі — Дніпро).

Основні праці

Естественнонаучные общества юга российской империи. Вторая половина XIX — начало XX в. Дн., 1994; Класичний університет: еволюція, сучасний стан, перспективи. К., 2004 (співавт.); The naturalist I. Puluj and discovery of the X-rays // Global and the Local: The History of Science and the Cultural Integration of Europe. Proceedings of the 2-nd ICESHS (Cracow, Poland, September 6—9, 2006). Cracow, 2006; Лев Яковлевич Штрум и гипотеза существования тахионов // Успехи физических наук. 2012. Т. 182, № 11 (співавт.); The first attempts to institutionalize non-state communications of engineers and technicians in the Russian Empire: Livland and Kherson provinces // Acta Baltica Historiae et Philosophiae Scientiarum. 2022. Vol. 10, № 2 (співавт.); Іван Акінфієв. Учений, освітянин, громадський діяч. Дн., 2025.

Рекомендована література

1. Швидько Г. К. Талант і доля (Варфоломій Степанович Савчук) // Вісн. Дніпроп. ун-ту. Сер. Історія і філософія науки і техніки. 2005. Вип. 12
2. Професор Савчук Варфоломій Степанович: Біобібліогр. покажч. наук. та навч.-метод. пр. Дн., 2015
3. Кушлакова Н. М. Варфоломій Степанович Савчук // Вісн. НТШ. 2025. Ч. 72.

К. К. Васильєв

Бібліографічний опис:
Савчук Варфоломій Степанович / К. К. Васильєв // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2026. — Режим доступу: https://esu.com.ua/article-892237

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).